

[A. M. Hansen.]

øget Tilskud. Men jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen — det viste ogsaa hans Udtalelses meget store Forsigtighed — er enig med mig i, at Tiden desværre ikke er gunstig i saa Henseende. Det er jo nemt nok at staa og tale om, at det var dejligt at give Statstilskud, men saa maa vi ogsaa vide, at dermed følger Forpligtelsen til at skaffe Pengene til Veje; og da jeg ser paa Tallene, at Efterskolernes Elevantal trods det ringe Tilskud har været stigende i de senere Aar, saa maa jeg desværre beklage, at det vil være vanskeligt at skaffe de fornødne Penge til et øget Tilskud. Men vi har jo Lov til at haabe paa bedre Tider, thi det er givet, at Efterskolerne, ogsaa de private Efterskoler, udfører et meget stort Arbejde til Fordel for den opvoksende Ungdom. Jeg anbefaler derfor ogsaa dette Lovforslag til hurtig og velvillig Fremme.

Bomholt: Da vi sidst havde et tilsvarende Lovforslag til det foreliggende til Behandling, lykkedes det jo at finde en fælles Udtalelse, der dækkede over den fremkomne Kritik og pegede paa Vejen fremefter. Men det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen kunde dog ikke helt undlade at omtale Forholdene i Ribe Amt i Henhold til den Erklæring, der findes i Bilag 4 til det foreliggende Lovforslag; det er en Udtalelse, der blev fremsat i et Møde i Ribe Amts Skoledirektion i Sommeren 1933. Denne Kritik blev kun fremsat af et enkelt Medlem og var uden Tvivl øjeblikksbetonet, de øvrige Medlemmer i Direktionen gik ikke ind for denne Kritik i dens Detailler, hvorimod man naturligvis maa være enig med det paagældende Medlem, dersom han har fremsat den Opfattelse, at der ikke skal være partipolitisk Undervisning i Aftenskolen — det er fuldkommen rigtigt. Men den paagældende Mand var Bogtrykker Rosendahl, Esbjerg, den ledende Mand inden for Venstre i Esbjerg. Med Udtrykket „kommunistisk Undervisning“ kan han rimeligvis kun have sigtet til et eneste Menneske, nemlig sin egen Broder, der er Kommunist ovre i Esbjerg. Det forekommer mig, at det havde været nok saa hyggeligt for Omverdenen, om denne Strid var blevet afgjort inden for Familiens Vægge i Stedet for at kastes ud i Offentligheden og blive debatteret bl. a. her i Rigsdagen.

Til det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen skal jeg sige, at Aftenskolens sidste Fortegnelse over Lærere, Temaer og Timer har været til Behandling i Skolekommis-

sionen, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem, og alt er enstemmigt tiltraadt, ogsaa af Repræsentanterne for Det konservative Folkeparti og for Partiet Venstre, saaledes at jeg høfligst vil henstille, at de gentagne Forsøg paa Mistænkeliggørelse nu ophører. I selve Princippet, at der ikke skal drives partipolitisk Undervisning, er vi jo fuldkommen enige.

Da jeg har Ordet, vil jeg gerne betone, at et meget vigtigt Fremskridt vilde det være, dersom Lovforslagets Bestemmelser om Skolelokaler til Disposition for Aftenskolen kunde gennemføres, det vilde betyde overordentlig meget for det frivillige Kulturarbejde, der udføres her i Landet. Jeg har en halv Snes Aar arbejdet inden for Aftenskolen og Ungdomsskolen, og ofte har vi maattet afholde vore Studiekredse i Krolokaler og i Restaurationslokaler under Omstændigheder, der er ugunstige for Arbejdet. Det maa anses for et stort Plus, dersom de ydre Omgivelser kan blive af en saadan Art, at de bedre svarer til det Arbejde, der foregaar i Studiekredsene.

Jeg vil meget henstille, at § 4 opretholdes i sin oprindelige Form. Der er nu rundt omkring i Landet udbygget ottende Skoleklasser i det kommunale Skolevæsen, og det Arbejde, som udføres i disse ottende Klasser peger frem imod et videregaaende Oplysningsarbejde og kan meget vel henregnes til dette Oplysningsarbejde, idet man gennemfører andre pædagogiske Principper i ottende Klasserne end i de almindelige Folkeskoleklasser, saaledes at man giver Børnene mere Smag for Bogen, for Selvarbejde, og i det hele taget faar Lejlighed til at føre Værdier ind i Folkeskolen, som muligvis kan føres tilbage i de tidligere Klasser.

Hvad angaar det, vi navnlig diskuterede sidst, da Lovforslaget var til Behandling, Spørgsmaalet om Lærere og Temaer, tør jeg vel gaa ud fra, at vi er nogenlunde enige om, at Lærerne ikke udelukkende skal være Folk med Skolelærereksamen, men at ogsaa self-made men, der virkelig har tilegnet sig Indsigt paa deres Omraade, skal kunne være Lærere her, idet vi er klar over, at Livet, som det nu former sig, er saa kompliceret, at den skolelæreruddannede ikke kan have tilstrækkelig Indsigt paa alle de Omraader, der kan være Tale om under Aftensskolevirksomheden. Og er det Tilfældet, vil jeg ogsaa formene, at man maa kunne optage i Undervisningen et Problem som Socialreformen, det er et stort og tungt vejende Problem, og man maa kunne undervise i denne Lov som i andre Love af Be-